

Aruanne 2019 sisulise tegevuse kohta

I Ülevaade ühingu juhatuse tööst

Eesti Lugemisühingu juhatuses on 7 liiget, need on Maria Jürimäe, Jelena Sepp, Heli Prii, Kadi Lukanenok, Mare Mürsepp, Kaja Kivisikk ja Liina Velner.

Juhatus liikmete ülesanded jagunevad alljärgnevalt:

Heli Prii – Väikeste kodu-uurijate tegevuse koordineerimine, lugemisühingu listi haldamine, uute liikmete registreerimine

Maria Jürimäe – õpetajakoolitus koostöös TÜ Kompetentsikeskusega, rahvusvahelised projektid

Kadi Lukanenok – rahvusvaheline koostöö (FELA, IDEC)

Kaja Kivisikk – praktikute koolitus ja ühisüritused Tartus ja Tartumaal

Liina Velner – rahvusvahelise pildiraamatu projekti 3MR Eesti tegevuse koordineerimine

Jelena Sepp – koolitusjuht

Mare Mürsepp – ühingu esinaine.

2019. aasta jooksul ajavahemikus 1. jaanuar kuni 31. detsember on juhatus pidanud 7 koosolekut, need toimusid 26. veebruaril, 29. aprillil, 16. mail, 20. juunil, 11. septembril, 25. oktoobril ja 30. detsembril.

30. detsembril toimus juba traditsiooniks saanud juhatuse ja nõukoja ühine seminar arutamaks aasta jooksul toimunud üritusi ja võimalusi edasiseks arenduseks.

Lisaks toimus 5. augustil juhatuse liikmete ja Soome lugemisühingu FinRA juhi Pehr-Olof

Rönholm ja Euroopa Lugemisühingute Föderatsiooni esindajate kohtumine, et pidada aru 2020. a jaanuariks kavandatud rahvusvahelise ürituse korralduse üksikasju.

2019. aastal astus ühingusse 4 uut liiget.

II Haridusministeeriumi rahastatud projektid

II. 1. Lugemisühingu koolitused

Eesti Lugemisühing korraldas 2019. aastal lugemisoskuse alaseid koolitusi õpetajatele, raamatukogutöötajatele, kooliõpetajatele, alushariduse töötajatele, ja lapsevanematele.

8 koolitajat on korraldanud ettenähtud mahus koolitused Tartus, Ülenurmel, Kohtla-Järvel, Toilas, Narvas, Paines ja mitmel poolt Harjumaal – Tabasalus, Kostiveres, Jüris, Järvekülas ja Tallinnas. Süveneb vajadus meenutada Lugemispesa põhimõtteid ja lugema-kirjutama õpetamise metoodikat lasteaiatöötajatele, kuna paistab, et tööle on asunud inimesi, kelle põhiettevalmistuses pole need teemad piisavalt käsitletud. Ida-Virumaal tegutsedes tuleb läbi mõelda keelekasutus, kuna osalt on tähtis selgitada tegevõpetajatele metoodikat neile omasemas keeles, aga samas tuleks luua sild riigikeelega.

Koolituste tagasisidestuses on jätkuvalt soovitud jätkukoolitusi senistel teemadel, lapse lugemisoskusest mitmekeelses hariduses, lugemisest võõrkeeles, düsleksias, düsgraafiast, hüperaktiivsusest kirjaoskuse omandamise kontekstis, aeglase lugeja toetamine.

II. 2. Projekt "Väikesed kodu-uurijad"

9. tegevusaasta võistlusest pealkirja all „Naer on terviseks“ võtsid osa 77 õpilast 16 koolist. Tänapäeva ettekanded tegid Saaremaa Ühisgümnaasiumi meeskond (juhendaja Merle Prii), Kristi Malm Lümända Põhikoolist (Kairit Kiisla), Otto Magnus Tihhonov Jüri Gümnaasiumist (Pille Raudam, Taimi Tihhonov), Henri Poopuu Aste Põhikoolist (Helle Lipu, Dagmar Poopuu) ja Kaisa Liivak Lasila Mõisakoolist (Tiina Rumm). Tänapäeva korraldamisel tehti koostööd Järvamaa Muuseumi ja Paide teatriga. Projektijuhid käisid oma kogemust tutvustamas Kopenhaagenis Põhjamaade kirjaoskuskonverentsil 4.-7. augustil, kusjuures selgus, et meie kodu-uurimistegevus pakub huvi ka väliskolleegidele.

II. 3. Lugemisühingu aastakonverents "Kirjaoskuse mitu nägu "

Lugemisühingu 2019 aasta konverents toimus koostöös Tartu Ülikooli haridusteaduskonnaga

Konverentsi teemad olid universaalne disain õppimisel, lugemispädevuse areng, digipedagoogika, õigekeelsus ja keele muutumine, õppematerjalide valmistamine ja valimine erinevatele sihtgruppidele.

Konverentsi ettekanded pärinesid peaaesjalikult Tartu Ülikooli ja Tallinna Ülikooli õppejõududelt ja uurijatelt. Töötubades esinesid paljud praktikud. Konverentsi noorim ettekandja oli 14-aastane koolipoiss James Rock, kes esitles endakirjutatud ja koostatud lasteraamatuid "Tommi padi" ja "Tommi otsib tööd", mille koostamise põhimõtete kohta oli ta kirjutanud ka teadusliku põhjenduse.

http://www.lugemisyhing.ee/index.php?page=177&action=article&article_id=241

Sündmuse läbiviimist toetas Euroopa Sotsiaalfond projekti "Tartu Ülikooli õpetajahariduse kompetentsikeskuse Pedagogicum teadus- ja arendusvõimekuse tõstmine" elluviimise raames.

Konverents sai kohe väljakuulutamise hetkest väga populaarseks ja Tartu Ülikooli raamatukogu saal täitus väga kiirelt, nii et hilisemad registreerinud võisid loota veel vaid töötubade mahutavusele.

III Lugemishariduse jagamine

III. 1. Eesti Lugemisühingu liikmed osalesid, nagu juba tavaks, Lastekaitseliidu algatatud "Hea Raamatu" valimisel, selle protseduuri tulemusel valmisid plakatid, mis esitlevad möödunud aasta lasteraamatuparemikku.

<http://www.lastekaitseliit.ee/lapse6igused/laste-ja-noorte-kaasamine/hea-lasteraamat/>

III. 2. Lugemisühingu vabatahtlikud on raamatukogudes lugemismänge tutvustanud ja jaganud soovitusi nendega tegelemiseks.

III. 3. Lugemisühing jagab jätkuvalt teavet düsleksiateadlikkuse kuu kohta.

18. oktoobril 2019 korraldasid Lugemisühingu asjatundjad Tallinna Keskraamatukogus düsleksia teabepäeva. Kadi Lukanenok, Ene Varik-Maasik, Katrin Kõrvas, Liina Velner ja Kristel Lempu jagasid teavet selle kohta, kuidas lugemisraskusi ära tunda ja milliste vahenditega eri vanuseastme õppijaid aidata.

Lugemisühingu rahvusvaheline tegevus

IV. 1. Eesti Lugemisühing on liitunud Erasmus+ projektiga 3MR ("Making the most of the magic of reading"), mille abil korraldatakse koolitusi võimestamiseks tööd pildiraamatuga, levitamaks oskusi töötada tänapäevase lastekirjandusega ja vahetatakse kogemusi teiste maade kolleegidega. Tegevust juhib Liina Velner. 2019 suvel osalesid Kadi Lukanenok ja Liina Velner projekti suvekoolis Belgias, 2019 sügisel võtsid Liina Velner ja Jaanika Monroc osa projektikohtumisest Rumeenias.

http://www.lugemisyhing.ee/index.php?page=&action=article&article_id=232

IV. 2. Eesti Lugemisühingu juhatuse liikmed Kadi Lukanenok ja Maria Jürimäe peavad ühendust lugemisühenduste föderatsiooni FELAga. Koos kavandati FELA koosolekut Eestis kui ka rahvusvahelist konverentsi 2020 a jaanuaris.

IV. 2019. a õnnestus Eesti Lugemisühingul luua kontaktid Soome, Läti ja Rootsi lugemisühingutega, et koostada Nordplus projektitaotlus ja rahastus ka saada. Projekti eesmärgiks on levitada muukeelsete õpilaste õpetamise kogemust. Tegevust juhib ühingu kauaaegne president Meeli Pandis. Nordplusi projekt on seotud rahvusvahelise konverentsi ettevalmistamisega ja selle läbiviimisega ning järeltegevustega 2020. aastal.

V Lugemisühingu üldkulud

Lugemisühingu üldkulusid on kasutatud vastavalt nende kavandatud otstarbele.

Koduleht on meiesugusele ülevabariigilisele ühendusele eluliselt vajalik kanal, ja selle pidev uuendamine ja aktuaalsena hoidmine on juhatuse üheks prioriteediks. Kodulehe halduskulud võimaldavad töös hoida asjatundlikku IT abi ja rikastada lehte erinevat lahendust nõudvate materjalidega.

Sidekulud katavad juhatuse liikmete kulutusi projektide koordineerimisel, liikmete nõustamisel, üldsuse sh meedia esindajatega ühenduse pidamisel.

Ühingu tegevus sh meediakanalite kasutus, kodulehe arendus ja projektide taotlemine 2019 aastal oli keskendunud rahvusvahelise konverentsi korraldamisele jaanuaris 2020. Selle eeltöoks oli teabe levitamine, Eesti Vabariigi tutvustamine nii lugemisühingute konverentsil Kopenhaagenis 2019 augustis kui ka mitmetel muudel rahvusvahelistel kogunemistel (EU Read Berliinis, õpiku-uurimise ühing Churis jpm), millest ühingu juhatuse ja nõukoja liikmed osa võtsid. Ühingu stipendium jagati eelneva konkursi korras nende taotlejate seas, kes esitasid ettekande Kopenhaageni kirjaoskuskonverentsil. Seal oli Eestist kokku 10 esinejat, kes kõik tegid väga tõhusat tööd nii Eesti kui ka meie ühingu tegevuse tutvustamisel.

Aruande koostas Eesti Lugemisühingu juhatuse esinaine Mare Mürsepp

24. mai 2020